

Streszczenie

Rozprawa doktorska podejmuje problematykę regionalizmu w popkulturze na przykładzie śląskiej muzyki rockowej i metalowej. Głównym celem rozprawy jest próba zweryfikowania stereotypowego postrzegania śląskiej muzyki, która często kojarzona jest z muzyką biesiadną (śląskie disco, śląski folk). W pracy przedstawiono przykłady artykulacji śląskości na przykładzie twórczości wykonawców wywodzących się z tego regionu. W kontekście wzajemnego oddziaływania globalizmu i regionalizmu, przedstawiono historyczny rys rozwoju gatunku muzyki rockowej i metalowej w Polsce i na świecie. Sformułowany został główny problem badawczy: śląską muzykę błędnie postrzega się przez pryzmat określenia „na śląską nutę”, które odnosi się do muzyki ludowej lub biesiadnej. To perspektywa nieprawdziwa, zbyt uboga, należy uwzględnić inne gatunki, w tym szczególnie wspomnianą wyżej muzykę rockową i metalową. W tym celu zweryfikowano recepcję twórczości i zbadano kluczowe inspiracje, takie jak język, kultura, historia, krajobraz.

Na pracę składa się pięć rozdziałów. W pierwszym rozdziale wyjaśniono i uporządkowano podstawowe kwestie terminologiczne. Przedmiotem rozważań są pojęcia: globalizacja, tożsamość, regionalizm, globalizm. W rozdziale pierwszym przeanalizowano również problematykę napięcia pomiędzy globalizmem a regionalizmem. Rozdziały drugi i trzeci przybliżają historię muzyki rockowej na świecie i w Polsce. Zweryfikowana została jej typologia z uwzględnieniem problematyki regionalizmu w kontekście historycznych uwarunkowań. W rozdziale czwartym omówiono zagadnienie przemysłu fonograficznego na Śląsku. Zakres przestrzenny został ograniczony przede wszystkim do obszaru Górnego Śląska, ponieważ dziś to on przechowuje ideę Śląska jako całości. W pracy uwzględniono: wytwórnie, managerów, festiwale, periodyki poświęcone muzyce. Przedstawiono przykłady lokalnych scen niezależnych oraz mainstreamowych. Przytoczono przykłady śląskich zespołów i wykonawców, którzy zapisali się w historii polskiej muzyki rockowej i metalowej. Rozdział piąty zawiera analizę wybranych przykładów artykulacji śląskości z pogranicza muzyki rockowej i metalowej oraz problematykę tożsamościową. W rozdziale tym szczegółowo rozwinięto metodologię badań własnych. Śląsk stanowi bardzo ważny ośrodek muzyki rockowej i metalowej w Polsce, zarówno pod kątem artystycznym, jak i fonograficznym i instytucjonalnym. Trzeba wyraźnie stwierdzić, że artykulacje śląskości w muzyce popularnej nie są motywami przewodnimi. Te które występują, stanowią często mocny przekaz nacechowany przywiązaniem do regionu. Konfrontacja śląskiej tradycji z współczesną muzyką popularną przynosi nowatorskie rezultaty zarówno w formie jak i treści, wzbudzając wiele emocji i kontrowersji. Mowa tu o zjawiskach takich jak *silesian sound* w latach 70. ubiegłego wieku oraz pojawieniu się *necrofolku* w ostatnich latach.